

Nävlinge kyrka

56.0653, 13.8355

Nävlinge kyrka har sitt ursprung på 11 eller 1200-talet, men kyrkan i sin nuvarande utformning är från 1800-talets mitt. Carl Georg Brunius, som var professor i Lund, men även kunde titultra sig domkyrkoarkitekt hade gjort ritningar på en ombyggnad av den gamla kyrkan. Brunius som bland annat var professor i grekiska, och som i denna tjänst efterträdde Esaias Tegner i Lund, var senare även rektor vid universitetet, och med tiden också kyrkoherde i Lunds stift. Men det är som kyrkoarkitekt Brunius är mest ihågkommen.

Brunius ritningar bearbetades dock av Överintendentsämbetet i Stockholm, det som i dag motsvaras av Byggnadsstyrelsen.

Under ombyggnaden ville det sig inte bättre än att de gamla valven rasade, och nya ritningar fick tas fram i en hast. Det var byggmästaren S Österberg som själv stod för den nya ritningarna. Det breda tornet blev visserligen i stort som Brunius ursprungligen skissat, men något högre än han tänkt sig. Det var också vid ombyggnaden som tornet fick sina för Skåne så typiska trappgavlar. Kyrkan kunde sedan återinvigas 1856.

Kyrkan förändrades kraftigt vid en renovering i mitten av 1950-talet, då skärmväggen mot sakristian revs och altaret med ny altarpupsats av den skånske skulptören Ture Thörn placerades i absiden.

Thure Thörn är kanske mest känd för att ha utformat statyetten av Edvard Persson, som sedan 1979 årligen delas ut till årets svenska nöjesunderhållare i form av Edvardpriset.

Ursprungligen var ett altarkors uppsatt mot skärmväggen. Sakristian flyttades samtidigt till tornets bottenvåning, där även vapenhuset inreddes. Tornrummet var tidigare fyllt med bänkar och inte skilt från kyrkorummet.

Här finns både en Karl XII:s bibel, eller egentligen "Biblia, Thet är All then Heliga Skrift På Swensko; Efter Konung CARL then Tolftes Befalning", från 1703. Det var en reviderad upplaga av den svenska bibelöversättningen från 1541, kallad Gustav Vasas bibel.

Här finns också en Gustav V:s bibel från 1917.

Den öppna bänkinredningen tillkom redan 1924.

Den medeltida fyrkantiga dopfunten av sandsten är från 1100-talet. Man kan ana att den en gång för mycket länge sedan var målad röda, gula och blå färger.

Det tidigare dopfatet av mässing försvann under 1800-talet och är nu ersatt med en skiva av brons.

Orgeln som byggd 1870 av Johan Nikolaus Söderling har genomgått flera stora renoveringar. En del av det ursprungliga pipmaterialet ingår i den nuvarande orgeln.

I kyrkans ägo finns en unika bågare från år 1597, tillverkad av mästaren Hans Klausson i Vä, men den förvaras på annat håll. Istället användes i kyrkan en ny kalk, tillverkad 2008 i en stil som liknade den gamla, tillverkad av silversmeden Ingemar Grönroos i Kristianstad.

Ett par kandelabrar som är daterade till slutet av 1500-talet, har två adelsvapen tillhörande en danska släkten Daaes och den norska ätten Bonde. Oretorps gård som hade egensommar i Nävlinge, ägdes i slutet av 1500-talet av Lena Dae som var gift Bonde. Det är hennes initialer L.D. som syns på ljuskronorna.

Källor:

Webb: Vinslövs församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Nävlinge kyrka - utvärdig renovering. Antikvarisk kontroll." Malmö stad 2009. Jörgen Kling.

Bok: "Nävlinge kyrka - med omgivande byggnader". Ingrid Nilsson.